

การใช้ทรัพยากรของห้องสมุดเพื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

นางสาว ศิริกุล ถาวรคุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-285-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016876

10312195

The Use of Library Resources in the Teaching
By the Faculty Members of Prachin Buri Technical College

Miss Sirikul Thawarakoon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-285-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้ทรัพยากรของห้องสมุดเพื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
ปราจีนบุรี

โดย

นางสาว ศิริกุล ถาวรคุณ

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท บัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พิพัฒน์กิจจำรูญ)

ศิริกุล ถาวรคุณ : การใช้ทรัพยากรของห้องสมุดเพื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
 ปราจีนบุรี (THE USE OF LIBRARY RESOURCES IN THE TEACHING BY THE FACULTY
 MEMBERS OF PRACHIN BURI TECHNICAL COLLEGE) อ.ทิพย์รักษา รัต.ดร.ประภาวดี
 สืบสนธิ์, 126 หน้า. ISBN 974-577-285-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้และความต้องการในการใช้ทรัพยากรของห้องสมุด
 เพื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี และเปรียบเทียบความต้องการในการใช้กับการใช้
 ทรัพยากรของห้องสมุดเพื่อการสอน รวมทั้งศึกษาปัญหาในการใช้ทรัพยากรของห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรที่มีการใช้ระดับปานกลางแต่มีความต้องการในระดับมาก ได้แก่
 หนังสือวิชาการ ทรัพยากรที่มีการใช้น้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลาง ได้แก่ พจนานุกรม และสิ่งพิมพ์
 รัฐบาล ในด้านเนื้อหาของทรัพยากรพบว่า ทรัพยากรที่มีการใช้น้อยแต่มีความต้องการในระดับปานกลาง
 ได้แก่ ทรัพยากรที่มีเนื้อหาทางด้านธุรกิจและการจัดการธุรกิจ ภาษาศาสตร์ และโรงงานอุตสาหกรรม สำหรับ
 ทรัพยากรที่มีการใช้น้อยมากแต่มีความต้องการในระดับน้อย ได้แก่ ทรัพยากรที่มีเนื้อหาทางด้านภูมิศาสตร์-
 ประวัติศาสตร์ ในด้านภาษาของทรัพยากรพบว่า อาจารย์ส่วนมากใช้ทรัพยากรภาษาไทยเป็นหลัก รองลงมา
 คือใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีอาจารย์จำนวนน้อยมากที่ใช้ภาษาอังกฤษเพียงภาษาไทย ทรัพยากร
 ภาษาไทยที่อาจารย์ใช้ ได้แก่ วารสารทั่วไป หนังสือพิมพ์ หนังสือความรู้ทั่วไป และสิ่งพิมพ์รัฐบาล สำหรับ
 ภาษาอังกฤษพบว่า อาจารย์ใช้พจนานุกรม หนังสือวิชาการและหนังสือความรู้ทั่วไป ส่วนทรัพยากรทั้งภาษาไทย
 และภาษาอังกฤษพบว่า อาจารย์ใช้หนังสือวิชาการ วารสารวิชาการ พจนานุกรม และหนังสือพิมพ์ ในด้าน
 อายุของทรัพยากรพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการทรัพยากรปีใหม่ล่าสุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ
 ทรัพยากรที่ไม่จำกัดอายุ ทรัพยากรที่มีอายุระหว่าง 1-3 ปี ทรัพยากรที่มีอายุระหว่าง 4-6 ปี และทรัพยากร
 ที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี ตามลำดับ ทรัพยากรในกลุ่มปีใหม่ล่าสุดที่อาจารย์ต้องการมากที่สุด ได้แก่ หนังสือพิมพ์
 วารสารทั่วไป และวารสารวิชาการ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการธุรกิจ โรงงานอุตสาหกรรม
 และเบ็ดเตล็ดทั่วไป

สำหรับปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดนั้น อาจารย์ประสบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ข้อเรื่องที่
 ต้องการไม่มีในห้องสมุด ทรัพยากรเก่าล้าสมัย และไม่มีคู่มือค้นหา เรื่องที่ต้องการ ซึ่งทั้ง 3 ปัญหานี้ อาจารย์
 ประสบปัญหาทั้งหนังสือ หนังสืออ้างอิง และวารสาร

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
 สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
 ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ๑

SIRIKUL THAWARAKOON : THE USE OF LIBRARY RESOURCES IN THE TEACHING BY THE FACULTY MEMBERS OF PRACHIN BURI TECHNICAL COLLEGE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRAPAVADEE SUEBSONTHI, PH.D. 126 PP.

The objectives of this study are : 1) to study the uses and needs of library resources in the teaching by the faculty members of Prachin Buri Technical College 2) to compare the needs and the uses of library resources for teaching purpose 3) to study the problems when using library resources.

The results are as follow :

According to the types of library resources : text books were used in medium, while they were much needed. Furthermore, dictionaries and government publications were exploited little, however, they were required in medium. In terms of subject contents : general business and business management, language and languages and industrial factories were employed little. On the contrary, the needs for these contents were in medium. For geographical and historical contents, they were both used and needed low. Owing to the use of language and languages in the library : Thai, Thai and English, and English were used accordingly. The examples of Thai language were periodicals, newspapers, general books and government publications. The examples of Thai and English languages were text books and technical journals, dictionaries, text books and general books. Concerning the periods of years of the library resources : most the faculty members required the latest year publications, Publications between 1-3 years were requested secondly. Last requirement was the publications between 7-9 years. The examples of the latest year were newspapers, technical journal and periodicals. The content of these examples concerned general business and business management, industrial factories and etc.

The faculty members's problems in using text books, reference books and periodicals, mostly were unavaible tittes needed, out of date and no manuals.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาวดี สืบสนธิ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และเสนอแนะ
แหล่งข้อมูล กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินิตา
สุรวดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ ผู้เป็นประธานและกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ นุชรินทร์ บุญยั้ง และอาจารย์ อนงค์
อนันตริยเวช ที่ให้คำปรึกษาทางคดี ขอขอบคุณ คุณพวงเพ็ญ พงศ์ธนสาร คุณสุรวงค์
ศรีสุวัจนริย์ คุณจุฑาทิพย์ โอสถานนท์ คุณธารทิพย์ ศิริวัฒนรักษ์ คุณภาลัย วิหรัพย์โพธิ์
คุณพิรลยา ตรีวงษ์ และคุณศิริพงษ์ คุณากรพันธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในหลาย ๆ ด้าน และ
ที่สำคัญคือ ขอขอบคุณอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถามครั้งนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อแม่และแม่ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และ
ความสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน

ศิริกุล ถาวรคุณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมุติฐาน	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
2 ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของทรัพยากรห้องสมุด	6
ประเภทของทรัพยากรห้องสมุด	7
ความร่วมมือระหว่างอาจารย์และห้องสมุด	12
วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	13
ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	14
ความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาความต้องการและการใช้ทรัพยากร ห้องสมุดของผู้ใช้	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16

3	วิธีดำเนินการวิจัย	20
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
	การทดสอบเครื่องมือ	21
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
	การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล	22
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
	ตอนที่ 1 สถานภาพทางการสอนและการใช้ห้องสมุดวิทยาลัย เทคนิคปราจีนบุรี	25
	สถานภาพทางการสอน	25
	สาขาวิชาที่สอน	25
	กลุ่มวิชาที่สอน	26
	ระดับที่สอน	28
	สภาพการใช้ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรีโดยทั่วไป	30
	ความถี่ในการใช้ห้องสมุด	30
	เวลาในการใช้ห้องสมุด	31
	ประเภทของบริการที่ใช้	31
	ตอนที่ 2 การใช้และความต้องการในการใช้ทรัพยากรของห้องสมุด เพื่อการสอน	32
	ประเภทของทรัพยากร	32
	เนื้อหาของทรัพยากร	56
	ภาษาของทรัพยากร	84
	อายุของทรัพยากร	90

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่าง ๆ	95
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
สถานภาพทางการสอนและสภาพการใช้ห้องสมุดวิทยาลัยเทคนิค	
ปราจีนบุรี	97
การใช้และความต้องการในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการสอน .	98
ประเภทของทรัพยากร	98
เนื้อหาของทรัพยากร	99
ภาษาของทรัพยากร	99
อายุของทรัพยากร	100
ปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่าง ๆ	101
การทดสอบสมมุติฐาน	102
การประยุกต์ผลการวิจัย	105
ข้อจำกัดในการวิจัย	107
แนวทางการวิจัยในอนาคต	107
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	112
ประวัติผู้เขียน	126

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาที่สังกัด	26
2	จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สังกัด	28
3	ระดับที่สอนของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม	29
4	ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์	30
5	เวลาที่เข้าใช้ห้องสมุดของอาจารย์	31
6	บริการของห้องสมุดที่อาจารย์ใช้เพื่อการสอน	32
7	การใช้ทรัพยากรห้องสมุด จำแนกตามประเภททรัพยากรและสาขาวิชาของผู้ตอบ	34
8	สรุปการใช้ทรัพยากรห้องสมุด จำแนกตามประเภททรัพยากรและสาขาวิชาของผู้ตอบ	36
9	ความต้องการทรัพยากรห้องสมุด จำแนกตามประเภททรัพยากรและสาขาวิชาของผู้ตอบ	38
10	สรุปความต้องการทรัพยากรห้องสมุด จำแนกตามประเภททรัพยากรและสาขาวิชาของผู้ตอบ	39
11	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์ทุกสาขาวิชา	41
12	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาวิชาช่างยนต์	43
13	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาวิชาช่างกลโลหะ	45
14	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	47

15	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรทองสมุด ประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	49
16	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรทองสมุด ประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	51
17	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรทองสมุด ประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาวิชาพาณิชยกรรม	53
18	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้ทรัพยากรทองสมุด ประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาวิชาสามัญสัมพันธ์	55
19	การใช้ทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามเนื้อหาและสาขาวิชาของผู้ตอบ ..	57
20	สรุปการใช้ทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามเนื้อหาและสาขาวิชาของ ผู้ตอบ	60
21	ความต้องการทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามเนื้อหาและสาขาวิชา ของผู้ตอบ	64
22	สรุปความต้องการทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามเนื้อหาและสาขาวิชา ของผู้ตอบ	67
23	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์ทุกสาขาวิชา	69
24	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์สาขาวิชาช่างยนต์	71
25	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์สาขาวิชาช่างกลโลหะ	73
26	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	75
27	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	77

28	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	79
29	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์สาขาวิชาพาณิชยกรรม	81
30	เปรียบเทียบระดับการใช้และความต้องการใช้เนื้อหาทรัพยากรทองสมุด ของอาจารย์สาขาวิชาสามัญสัมพันธ์	83
31	การใช้ทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามประเภทและภาษาของทรัพยากร	85
32	ความต้องการทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามประเภทและภาษาของ ทรัพยากร	87
33	ความต้องการทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามเนื้อหาและภาษาของ ทรัพยากร	89
34	ความต้องการทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามประเภทและอายุของ ทรัพยากร	92
35	ความต้องการทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามเนื้อหาและอายุของ ทรัพยากร	94
36	ปัญหาในการใช้ทรัพยากรทองสมุด จำแนกตามประเภทของทรัพยากร .	96
37	สรุปเปรียบเทียบความต้องการและการใช้หนังสือและวารสาร วิชาการ	105